

Antiqvae Lectionis Tomus ...

Bipartitvs, In Qvo L. Vetera Monvmenta, Nvnqvam Visa, Pavclis Exceptis -
Quorum Catalogum versa pagina indicat

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1604

8. Epistola Alcuini de Confessione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64177](#)

323
FLACCI
ALCVINI
EPISTOLA
De
CONFESSIOINE
Peccatorum facienda.
AD
PVEROS
S. MARTINI.

Nunc primum in lucem data

Ex manuscriptis membranis Monasterij
S. Galli.

55 (?) 500
50

Ss   Ad

RJSJ
128
31V
27

Ad Lectorem.

Beatitur Baleus Hereticus Centuria
secunda Scriptorum Britannia, Al-
cuinum de Confessione auriculari li-
brum unum scripsisse. Idem ex Baleoq alij. Qui
fortè hanc Epistolam intelligentes libri nomine
affecerunt. Ut ut sit, monumento hoc Lectorem
fraudare noluiimus, præsertim cum eiusdem ar-
gumenti Epistola ad Scotos exstet inter episo-
las Alcuini, quas primo Antiquæ lectionis to-
mo vulgauimus; & inde eam Illustrissimus Ba-
ronius in appendicem decimi tomi Annalium
retulit. Atq; hinc sectarij huius atatis discant,
commentum esse, quod ipsi de Confessione pecca-
torum sacerdotibus facienda, quasi de
nouitio inuento, petulanter
garriunt.

Episto-

EPISTOLA AL-
CVINI AD PVEROS
S. MARTINI DE CONFES-
SIONE PECCATO-
rum.

Dilectissimis in Christo filiis bonæq; spei adolescētulis qui in Ecclesia summi pontificis protectorisq; magni beati Martini Domino Iesu deseruire videtur atq; ab Ecclesiasticis erudiuntur magistris in Domino Deo, ego Albinus bene cupiens salutis vestræ aeternæ, prosperitatis in Christo Domino salutem.

Desiderans vos filij Charissimi in salutem animarum proficere vestrarum, ideo alias paterno affectu vobis admonitiones dulci sermone dirigere studui, vt per eas præsentis vitæ prosperitatem, & futuræ, Deo miserante, beatitudinem habere mercamini, & fragiles vestræ statis annos in Dei seruicio edoc̄ti ad perfectum senectutis diem adducere. Vos quoq; sancti patres lumina huiusfraternæ congregationis doctores & ductores in omni bonitate iuuentutis deprecor, vt ammoneatis eos, id est, discipulos vestros, vt studiose discat, quæ Deo placent & ad salutem animarum pertinent suarum: quatenus ex illorum profectu & prosperitate vos perpetuam apud Dominum habeatis mercudem. Exhortamini illos sobrietate, castitate, pudicitate, cum omni humilitate & obedientia Deo seruire in bonis moribus, & sancta conuersatione, & religiosa castitate, & maximè de cōfessione peccatorum suorum. quia multæ sunt contra adolescentulos Diabolicae fraudis insidiae in desiderio carnali & ceteris adolescentiæ vitiis. Sed nihil Deo donante, proficit in sua Diabolus malitia, si puram volunt iuuenes facere confessionem, & fructus dignos pœnitentia agere, id est, vt vulneribus

SS 2

vulne-

NJSJ
IV
27

Ecli 17. 10 vulnera non superadiūciant, & lanata non refaucent. siquidem penitentia est remedium, penitenda iterum non perficere. Scriptum est enim; penitentibus Deus dedit partem iustitiae. Age igitur penitentia propria scelera confiterere, pande per confessionem tua iniquitatis secretum. Nota sunt Deo, quae in occulto fecisti; quae si non dicterit lingua, non poterit celare conscientia. Frustra intra parte testu et times crimina abscondi. Patet Deo omne, quod absconditum patas. & si hominis oculos in peccatis effugere valeas, nullatenus tamen Deci ad spectum latere poterit, quidquid in occulto gesseris. Dic per confessionem peccata antequam iudicis iracundiam sentias. Credem hili, totum veniale erit, quod peccasti, si confiteri non erubesces; & per penitentiam purgare * curaberis, dicente Psalmographo: Dixi aduersum me iniusticias meas Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei. Exspectat Dominus a nobis confessionis sacrificium, ut præstet nobis delectabile indulgentia munus, qui vult omnes homines saluos fieri & neminem perire: eo dicente & in alio scripturæ loco: In quaquinque die peccator conueritus fuerit, vita viuet, & non morietur. O singulare clementissimi iudicis beneficium. Æ magnificum diuina pietatis thesaurum. Propter hoc a peccantibus vult confessionis munus accipere, ut non inueniat, quod viciſci debeat. Non simus ingrati tantæ benevolentiae redemptoris nostri: qui magis vult ignoscere, quam punire; magis saluare, quam perdere. Adquiritur Domino, quod non punitur in seruo: & multum confertur auctori, si deputatus pena venia condonetur. Nec optat viciſci, qui paratus est misericordi: ipso de se per prophetam dicente: Nolo mortem peccatoris, sed ut conuertatur & viuat. Ecce verus vita auctor, qui non vult peccantis mortem, sed conuertentis vitam: vnde & in Esa. 43. 26. Euangeli ipsa ait veritas: sic erit gaudium in celo coram Patre vestro & Angelis eius super uno peccatore penitentiam agente: & in Prophetæ: dic tu iniusticias tuas prior, ut iustificeris. Ecce benignus est largitor venia, qui prebet pro lucro temporali eternitatis gaudium ipso dicente: Beati qui lugent nunc, quoniam ipsi consolabuntur: Mar. 11. 28. & alio loco: Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati esis, & ego reficiam vos: ait enim ut diximus, dic tu prior iniusticias tuas, ut iustificeris, & non condemneris: ut maneat in te primum penitentia, non vindicta peccatorum. Nunquid quasi nescius Deus nos confiteri hortatur peccata, qui priusquam gesta essent, præsciebat: cuius prouidentia omnia patet cuncta oculata? Tunc enim poteris per-

perfectum consequi beneficium medicina, si non celus medico tua vulnera conscientia. Opinor enim, nisi interpelletur Medicus, non curatur agrotus. confessio tua medicina est vulnerum tuorum, & salutis certissimum subsidium. Homo agrotus a medico querit medicinam; qui sapientia incerto *laborare defudat in agro. Deus vero sine labore faciat: sine tarditate medicamenta venia praefat. si deuota lacrymis scripta in auribus pietatis suae *legatur pueritiae. Neemo te homo melius reficit, quam qui fecit. Nec ait Iesus sanat; nisi qui flagellat & curat. solus enim nouit operis sui fragilitatem, qui hoc tantum expectat, ut fatearis; mora non erit, ut saneris: qui per Prophetam Ezechielem ait: cuius couersus fueris & ingemueris, tunc salaberis. Datur uobis a benignissimo iudice locus accusandi nosmetipso in peccatis nostris coram SACERDOTE Dei: ne iterum accusenos in eis Diabolus coram iudice Christo: Vult ut ignoscantur, ne puniantur in futuro. Igitur pius Pater, dum vider per penitentiam peccata nostra a nobis damnari, gaudet misereris, & proprium exercere munus misericordia in penitentes optat, sicut per Iesuam testatur prophetam: Ego sum, qui deleo iniquitates tuas; & iterum: Esaia 43, 25: conuertimini ad Dominum Deum vestrum, quoniam misericors & Iesu 2, 13: pius est, patiens & multæ misericordia. Hoc sciens beatus David ait: Peccatum meum cognitum tibi feci, & iniustitiae meas non operari: è contra si peccatum, quod fecerit homo *negatur, pena reatus accumulatur; quia punitur contumacia sceleris negatione. Sed dicas forsan: Me terret meorum magnitudo peccatorum: quin immo tanto magis insistendum est tibi o peccator, in medicina confessionis, ne pereas in putredine vulnerum, si medico erubescis aperire multiplices ulcerum dolores. Nullatenus diuinæ abundantiam clementia numerositas tuorum superare poterit peccatorum. Ne tardes Eccl 5, 1: pariat dies, quia qualis te ultimus inuenierit dies, talis iudicaris. Nec te voluit Deus diem illum praescire, ut semper paratus es, qualis optas ante iudicem te stare, talem te præpara, dum habes tempus operandi. Esto negotiator deuotus. Emetibi regnum Dei penitentia lucris, memor Domiuam dicentem: Panitentiam agite, & adpropinquabit vobis regnum Dei. Protegitur, o juvens, Deus homo factus est, ut te redimeret, & seipsum tradidit in mortem, ut te saluaret in vitam: quid tu iaces in morte scelerum? Surge & dic: Pa- Matth. 23, Lyc. 19, ter peccavi in coelum. adduc tibi tuæ penitentia testem fidelem:

Munda vis habere vestimenta; quare non multo magis quāris mandam te habere animam? Sordidus procedere non vis in conspectu hominum; quare non multo magis times sordidum peccatis te procedere in conspectu Dei? Lava te lacrymarū fonte; nequid in te eius oculus maiestatis offendat. Quis rogo cadens non querit surget? Quis infēmatur, & non desiderat conualefcere? Quis periclitatur, & non optat euāre? Poenitebit te postmodum tarditatis, si non cogitaueris quid anima tua proficiat ad salutem. Exsurge fili exsurges placare Patrem poenitentia, quem offendisti sceleri. Confitee culpam, ut saneris à Medico. Etsi in tua sollicitus salute. Si tu ipse tui ipsius non habes curam, quis tibi ad salutem prodesse poterit, vel quis tibi fidelis erit, si tu ipse tibimet infidelis esse probaberis? Infidelitas est magna non curare de salute tua te mortiente in peccatis, non resuscitare per poenitentiam. Quanto longius recessisti pro celorum magnitudine à Deo, tanto fortius per poenitentiam appropinquare studeas. Clemens Pater paratus est te accipere, si tu non tardueris reuertere. Aspera tibi videtur cōuersio, carnalia relinquere desideria; sed multo durior conditio aeternis te ardere flāmis, & promedia temporis luxuria pēnis tradi perpetuis. Quantu modō infernali bus deputati tormentis cōuerti voluissent, si spaciū illis daretur conuertendi! Omnia quidem huius seculi dura in comparatione tormentorum infernalium leua & quodammodo iocunda videntur. Scrūfti Diabolo in luxuria, * seruire Christo in castitate, utriusq; rei finem attende. Illa siquidem * idem luxuria hominem mittit in flamas. Castitas charitati coniuncta nos deducit in regnum Dei. Reuertere in viam de qua aberrasti. Ieiuniis corpus afficitur, sed pulchritudo animæ paritur. Vilis sit corporis cultus; sed ipse præcipuus est sanctitatis ornatus. Vigiliarum assiduitas in orationibus & in laude Dei Angelice est imitatio vita. Parcus cibus, pastus est anima. Si habes vnde pauperibus porrige manum, quia manus pauperis gazophylacium est Christi. Nec de opere misericordia te iuste excusare poteris, dum calix aquæ frigidæ mercede remunerabitur perpetua: visitare infirmos, marentes consolari, hospitibus occurtere, fame vel siti laborantes reficere, possessio est regni Dei in ecclis: sicut in Euangelio legitur.

Matt. 25. In talium, ò fili, operum executione, peccatorum remissio adhibetur; insuper & perpetuæ beatitudinis præstat ingressum. Noli degeneris animi esse. Dei filius in baptismo consecratus es: sed tam excellens nobilitas, non nisi morū dignitate conseruari poterit. Cœlestis Pater, im-

*ut uolos,

*serui.
♦cadem,

mo omniū Dominus peccatis subditos deditgatur habere filios. Ex-
cute de collo tuo iugum captiuitatis Diabolica. Recurre ad pietatē pa-
ternę dilectionis. Reuertere ad Dominū, fili, reuertere, & ex mortuo
reuiisce, & ex perdito reparare. Quārūt ouē bonus pastor errantē, &
amplius de inuenta, quā nō perdita gratulatur, humeris suis inter An-
gelicos reuehit cōtus; animaduerte clementissimā Dominicā pīctatis
fūtentia dicentis: Nō enim veni vocare iustos, sed pīccatores in pe-
nitentia. Vocab ergo Dīs ad Pēnitentia pīccatores, quia magis optat
saluare, quā dānare, & plus cū sanctis nos gaudere, quā cū Diabolo pu-
nire. Vocab nos per seipsum. Vocab per scripturas sanctas. Vocab etiam
per doctores Catholicos, vt reuertamur ad eū; qui paratus est nos acci-
pere, si nos non erimus pīgri ad eū. Audiamus beatū Ioannem
Euangelistā ad penitentia nos exhortatē. Dicit enim in Epīstola sua.
Si dixerimus, quia pīccata non habemus, nos ipsos seducim⁹, & ve-
ritas in nobis non est: si autem confessi fuerimus pīccata nostra; fidelis
& iustus est Deus, vt nobis pīccata nostra dimittat, & mūdet ab omni
iniquitate. Si null⁹ est sine pīccato, quis est qui pīnitentia nō indigeat?
Quā sine confessione vix fructuosa fieri valet. Cōsideremus beati Ia-
cobi Apostoli pīceptū dicentis. Cōsitemini alterutrū pīccata vestra.
Recordemur, quod redemptor nōster publicanū pīccatorē se confi-
tentē Phariseō se in sua laudanti iustitia pītulerit. Scit enim conditor
nōster fragilitatē natura nostra. Ideo medicamenta pīnitentia vul-
nerib⁹ nostris perdonauit. Dicamus cū Propheta: Sana me Domine &
sanabor. Itē: Domine sana animā mēā, q̄a peccauit tibi. Idcirco carissi-
mi filij festinate ad confessionis medicamentū. Aperite vulnera in cō-
fessione, vt medicamenta salutis proficere valeant in vobis. Transeūt
huius vitæ dies, & incerta est hora vñiquiq; nostrū qua reuertat̄ puluis
in puluerē & spirit⁹ redeat ad Dominū, qui dedit illū, vt iudiceſ secūdū
opasua. Auditura erit tunc anima quidq; d̄ hic copulata carne gesit in
occulto. Si nūc erubescit cōsiteri pīccata sua, & p̄ pīnitentia emūdarī,
stab̄ accusator malign⁹ cōtra eā, q; quōdā suggesti illi vt peccaret, si
nos neglexerim⁹ p̄uenire faciē iudicis in cōfessionib⁹. Quācūq; enim
humiliter cōsitemur in nostris pīccatis, nihil horū diabol⁹ habet potē
statē nobis obiicere in illo tremēdo iudicio nostre vitē. Agite nūc iuue-
nes, adoleſcētes & pueri, liberate vosmetipſos de Diabolica seruitu-
te. Concurrite per pīnitentiam ad clementissimam omnipotens
Dei pīctatē. Nolite per desideria carnis vestre pdere gaudia cœlestia, &
eterni regni inter Angelicos cōt⁹ beatitudinē, sed cōfortate vosmet-
ipſos, & virilites pugnate cū aduersario vestro, vt fideliter mereamini
cora.

Matt. 9, 13;

1. Ioan. 1, 8;

Iacob. 5, 16;

Iere. 17, 14;

Psal. 40, 5;

coronari cum sanctis Dei, & perpetuam cum illis possidere gloriam.
 Et vos sanctissimi huius familie magistri & patres, docete filios vestros pie, sobrie, & castè viuere, coram Deo in omni humilitate, obedientia, & sanctitate, & puram facere sacerdotibus Christi confessionem peccatorum suorum & penitentia lacrymis ablueret fortes luxurias carnis, nec eas iterum repetere, quia posteriora vulnera peiora sunt prioribus: scientes nosmetipso salutis filiorum vestrorum eternam habere apud Dominum recompensationem, quatenus quorum ministeriis utimini in terris, eorum prosperitatibus mercedem habeatis perpetuam in celis.

Finis Epistole Alcuini.

Di